

ด่วนที่สุด

ที่ อว (ปคร) ๐๒๒๕/๕๖๖๔

ศวค. ๘๓
วันที่ ๙ พ.ย. ๖๒
เวลา ๑๕.๑๔ น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส32836
รับที่ : ธ13514/62
วันที่ : 07 พ.ย. 62 เวลา : 15:15

กระทรวงการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
ถนนพระรามที่ ๖ เขตราชเทวี กทม. ๑๐๔๐๐

๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ร่างอนุสัญญาโลกว่าด้วยการรับรองคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (Global Convention on the Recognition of Qualifications concerning Higher Education)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. Global Convention on the Recognition of Qualifications concerning Higher Education (Approved Draft 22 March 2019)
๓. ร่างอนุสัญญาโลกว่าด้วยการรับรองคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (ฉบับแปลเป็นภาษาไทยอย่างไม่เป็นทางการ)
๔. หนังสือกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
ด่วนที่สุด ที่ อว ๐๒๒๕/๖๔๔๔ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๒

ด้วยกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ขอเสนอเรื่อง ร่างอนุสัญญาโลกว่าด้วยการรับรองคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (Global Convention on the Recognition of Qualifications concerning Higher Education) ซึ่งจัดทำโดยองค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔(๗) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้เห็นชอบให้เสนอเรื่องดังกล่าวด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ยูเนสโกได้จัดทำร่างอนุสัญญาโลกว่าด้วยการรับรองคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (Global Convention on the Recognition of Qualifications concerning Higher Education) โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ อนุสัญญาฯ ฉบับนี้เป็นเครื่องมือสู่การสร้างความร่วมมือระดับโลกในการรับรองคุณวุฒิการศึกษาระดับอุดมศึกษา การแลกเปลี่ยนข้อมูลระบบการศึกษา แนวปฏิบัติที่ดีด้านการประกันคุณภาพการศึกษา และการจัดทำกรอบมาตรฐาน คุณวุฒิระดับอุดมศึกษา เนื่องด้วยการเคลื่อนย้ายของนักเรียนระหว่างภูมิภาคต่างๆ ทั่วโลกที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้ต้องพัฒนาคุณภาพการศึกษา และให้มีการรับรองคุณวุฒิการศึกษาที่โปร่งใสและเป็นธรรม รวมทั้งจำเป็นต้อง ส่งเสริมการดำเนินงานระหว่างประเทศและระหว่างภูมิภาคเพื่อให้เกิดการรับรองคุณวุฒิการศึกษาที่มีความสอดคล้อง กัน ซึ่งจะเป็นหนทางหนึ่งที่ช่วยขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อที่ ๔ (SDG4) ว่าด้วยเรื่องของการสร้าง หลักประกันให้ทุกคนได้เข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ ตลอดชีวิต (Ensure inclusive and equitable quality education and promote lifelong learning opportunities for all)

๑.๒ การยกย่องอนุสัญญาโลกว่าด้วยการรับรองคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาเริ่มต้นขึ้นเมื่อที่ประชุม 38th Session of UNESCO's General Conference ในปี ๒๕๕๘ ได้เห็นชอบให้แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อยกย่องอนุสัญญาโลก โดยคณะกรรมการได้มีการประชุมหารือและดำเนินการยกย่องในช่วงปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๐ จากนั้นได้จัดส่งร่างอนุสัญญาให้ประเทศสมาชิกพิจารณาให้ความเห็น และจัดให้มีการประชุม Intergovernmental Meeting on the Recognition of Higher Education Qualifications ครั้งที่ ๑ เมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๖๑ และการประชุมฯ ครั้งที่ ๒ เมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๖๒ เพื่อพิจารณาร่างอนุสัญญา โดยมีผู้แทนไทยประกอบด้วย ศาสตราจารย์วิจิตร ศรีสอ้าน ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาคุณวุฒิผู้สำเร็จการศึกษา ระดับอุดมศึกษาจากต่างประเทศ และรองเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา (นางอรสา ภาววิมล) เข้าร่วมการประชุมดังกล่าวด้วย

๑.๓ ที่ประชุม Intergovernmental Meeting on the Recognition of Higher Education Qualifications ได้พิจารณาร่างอนุสัญญา เสร็จสิ้นเรียบร้อยจนได้ร่างฉบับสุดท้ายที่เตรียมเสนอเข้าที่ประชุม 40th Session of UNESCO's General Conference เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ซึ่งการประชุมดังกล่าวจะจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๒ - ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ณ สำนักงานใหญ่ยูเนสโก กรุงปารีส สาธารณรัฐฝรั่งเศส ทั้งนี้ร่างอนุสัญญาโลกว่าด้วยการรับรองคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (Global Convention on the Recognition of Qualifications concerning Higher Education) ต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมอย่างน้อยจำนวน ๒ ใน ๓ ของประเทศสมาชิกที่เข้าร่วมการประชุม ยูเนสโกจึงจะสามารถดำเนินการขอให้ประเทศสมาชิกพิจารณาให้สัตยาบันต่อไป

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

๒.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๗๘ ระบุว่า เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย หนังสือสัญญาอื่นที่อาจมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม หรือการค้า หรือการลงทุนของประเทศอย่างกว้างขวางต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา อย่างไรก็ตาม ร่างอนุสัญญาโลกว่าด้วยการรับรองคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (Global Convention on the Recognition of Qualifications concerning Higher Education) จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๓) เรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

๒.๒ หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๑๘๙ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ได้แจ้งมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๘ โดยนายกรัฐมนตรีเสนอว่าการดำเนินการจัดทำหนังสือสัญญา หรือเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือเกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ให้หน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ร่างหนังสือสัญญาก่อนดำเนินการลงนามทุกครั้ง

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ยูเนสโกจะเสนอร่างอนุสัญญาโลกว่าด้วยการรับรองคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (Global Convention on the Recognition of Qualifications concerning Higher Education) เข้าสู่ที่ประชุม 40th Session of UNESCO's General Conference เพื่อขอให้ที่ประชุมพิจารณาให้การรับรอง ซึ่งการประชุมครั้งนี้จะมีขึ้นระหว่างวันที่ ๑๒ - ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ณ สำนักงานใหญ่ยูเนสโก กรุงปารีส สาธารณรัฐฝรั่งเศส โดยจะมีผู้แทนไทยนำโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะประธานคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ เดินทางไปเข้าร่วมการประชุมดังกล่าว

๔. สาระสำคัญและข้อเท็จจริง

ร่างอนุสัญญาโลกว่าด้วยการรับรองคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (Global Convention on the Recognition of Qualifications concerning Higher Education) แบ่งเป็น ๖ หมวด (๒๕ มาตรา) ประกอบด้วย หมวดที่ ๑) นิยามศัพท์ ๒) วัตถุประสงค์ ๓) หลักการพื้นฐานในการรับรองคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ๔) ข้อผูกพันที่รัฐภาคีมีต่ออนุสัญญา ๕) กรอบการนำอนุสัญญาไปปฏิบัติและความร่วมมือ ๖) บทส่งท้าย (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒-๓) มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๔.๑ วัตถุประสงค์ อนุสัญญาฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศและระหว่างภูมิภาคให้เข้มแข็ง ผ่านการแลกเปลี่ยนและเคลื่อนย้ายนักศึกษาและบุคลากรทั่วโลก สร้างความเข้าใจและความเคารพในความแตกต่างของระบบอุดมศึกษาของประเทศสมาชิก ส่งเสริมให้มีการรอบมาตรฐานการรับรองคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาที่มีความโปร่งใส เชื่อถือได้และสอดคล้องกัน ตลอดจนส่งเสริมให้มีการพัฒนากรอบคุณวุฒิและการรับรองคุณวุฒิการศึกษา เพื่อสนับสนุนการเคลื่อนย้ายนักศึกษาและบุคลากรระหว่างประเทศ นอกจากนี้ ยังมุ่งเน้นให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับระบบอุดมศึกษา และแนวปฏิบัติที่ดีด้านการรับรองคุณวุฒิการศึกษา การให้เข้าถึงการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้แก่ทุกคนรวมทั้งผู้ลี้ภัยและผู้พลัดถิ่น

๔.๒ หลักการพื้นฐานในการรับรองคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา อนุสัญญาฉบับนี้ได้กำหนดหลักการพื้นฐานในการรับรองคุณวุฒิการศึกษาในระดับอุดมศึกษาประกอบด้วย สิทธิที่บุคคลพึงได้รับในการประเมินคุณวุฒิการศึกษาเพื่อโอกาสในการเข้าศึกษาต่อหรือการมีงานทำ ขั้นตอนการรับรองคุณวุฒิต้องโปร่งใส ยุติธรรม ทันทีทันที่ มีหลักเกณฑ์ชัดเจน ไม่เลือกปฏิบัติ โดยยังคงอยู่ภายใต้ระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องของรัฐภาคี และตั้งอยู่บนพื้นฐานของระบบอุดมศึกษาและกลไกการประกันคุณภาพที่เหมาะสมและน่าเชื่อถือ คำนึงถึงความหลากหลายของระบบอุดมศึกษาทั่วโลก รวมทั้งหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ให้การรับรองคุณวุฒิจะต้องดำเนินการโดยสุจริต ให้เหตุผลที่ชัดเจนในการตัดสินใจพิจารณารับรองคุณวุฒิ และให้มีกลไกที่สามารถอุทธรณ์ต่อการตัดสินใจได้ รวมทั้งให้มีมาตรการต่างๆ เพื่อจัดการหลอกลวงเกี่ยวกับคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

๔.๓ ข้อผูกพันที่รัฐภาคีมีต่ออนุสัญญา ประกอบด้วย การรับรองคุณวุฒิเพื่อให้สามารถเข้าถึงการศึกษาระดับอุดมศึกษา การรับรองคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา การรับรองการศึกษาบางส่วนและการเรียนรู้ที่มีมาก่อน การรับรองการศึกษาบางส่วนและคุณวุฒิการศึกษาของผู้ลี้ภัยและผู้พลัดถิ่น ข้อมูลสำหรับการประเมินและการรับรองคุณวุฒิ การประเมินคำร้องขอให้รับรองคุณวุฒิ ข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ให้การรับรองคุณวุฒิ และข้อกำหนดเพิ่มเติมสำหรับการรับเข้าศึกษาในหลักสูตรระดับอุดมศึกษา

๔.๔ การนำอนุสัญญาไปปฏิบัติและความร่วมมือ เพื่อสนับสนุนให้มีการนำอนุสัญญาไปปฏิบัติผ่านช่องทางความร่วมมือต่างๆ ได้แก่ กรอบการนำอนุสัญญาไปปฏิบัติ กรอบการดำเนินงานระดับประเทศ ผ่านทางองค์กรที่เกี่ยวข้อง การให้มีศูนย์ข้อมูลเกี่ยวกับระบบการศึกษาของประเทศหรือหน่วยงานในลักษณะคล้ายกัน การดำเนินงานผ่านเครือข่ายความร่วมมือต่างๆ ทั้งในประเทศและภูมิภาค รวมทั้งสนับสนุนให้เกิดความเชื่อมโยงสู่การประชุมระหว่างรัฐบาลของรัฐภาคี

๔.๕ การดำเนินงานของไทยที่สอดคล้องกับอนุสัญญา

๑) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา มีการดำเนินงานเทียบคุณวุฒิผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาจากต่างประเทศ เพื่อประโยชน์ในการรับรองมาตรฐานคุณวุฒิของผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาจากต่างประเทศ โดยใช้เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาเป็นแนวทางการพิจารณาประกอบด้วย ๑) คุณสมบัติผู้เข้าศึกษาตามหลักสูตร ๒) ระบบการศึกษา ๓) ระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตร ๔) จำนวนหน่วยกิตตามหลักสูตร ๕) รายวิชาที่ศึกษาตามหลักสูตร ๖) เกณฑ์การวัดผลการศึกษาและเกณฑ์การสำเร็จการศึกษา

/ตามหลักสูตร...

ตามหลักสูตร และ ๗) เงื่อนไขต่างๆ ที่หลักสูตรกำหนด ซึ่งเป็นไปตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการพิจารณาคุณวุฒิผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาจากต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๙

๒) สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา ได้ให้บริการเทียบคุณวุฒิการศึกษา ระดับอุดมศึกษาทั้งคนไทยและต่างชาติที่ประสงค์จะใช้หลักฐานการพิจารณาคุณวุฒิประกอบการสมัคร เข้าทำงาน ศึกษาต่อหรืออื่นๆ โดยสามารถยื่นคำร้องขอเทียบคุณวุฒิซึ่งไม่เสียค่าธรรมเนียมในการขอรับบริการ และได้กำหนดระยะเวลาและขั้นตอนดำเนินการไว้ชัดเจน นับตั้งแต่วันที่ได้รับยื่นคำร้องและเอกสารที่เกี่ยวข้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ จนถึงวันที่ออกหนังสือแจ้งผลการเทียบคุณวุฒิ

๓) ในกรณีที่สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา ไม่เคยมีการพิจารณาคุณวุฒิที่ได้รับการยื่นคำร้องให้ขอเทียบนั้นมาก่อน หรือเป็นคุณวุฒิระดับปริญญาเอก จะนำเสนอคณะกรรมการ พิจารณาคุณวุฒิผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาจากต่างประเทศซึ่งมีศาสตราจารย์วิจิตร ศรีสอาน เป็นประธาน เพื่อพิจารณา อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้สามารถยื่นอุทธรณ์ได้ หากการให้บริการการเทียบคุณวุฒินั้นไม่เป็นไปตาม ข้อตกลงระดับการให้บริการที่สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา จัดทำเผยแพร่ใน website เพื่อเป็นข้อมูล ให้บุคคลที่ประสงค์จะยื่นคำร้องขอเทียบคุณวุฒิได้ทราบ

๔) นอกจากนี้ ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการปรับปรุงระเบียบ กระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการเทียบคุณวุฒิการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้วางระเบียบข้อ ๔ การเทียบ คุณวุฒิการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้สถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและ คุณสมบัติของผู้ที่ศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาตามความเหมาะสม

ทั้งนี้ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้มีหนังสือไปยัง กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศ เพื่อขอความอนุเคราะห์พิจารณาให้ความเห็นต่อ ร่างอนุสัญญาโลกฯ ด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔)

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พิจารณาแล้วเห็นควรเสนอ คณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ดังนี้

๕.๑ ให้ความเห็นชอบต่อร่างอนุสัญญาโลกว่าด้วยการรับรองคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (Global Convention on the Recognition of Qualifications concerning Higher Education)

๕.๒ อนุมัติให้คณะผู้แทนไทยที่จะเข้าร่วมการประชุม 40th Session of UNESCO's General Conference ซึ่งจะจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๒ - ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ณ สำนักงานใหญ่ยูเนสโก กรุงปารีส สาธารณรัฐ ฝรั่งเศส ให้ความเห็นชอบต่อร่างอนุสัญญาโลกว่าด้วยการรับรองคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (Global Convention on the Recognition of Qualifications concerning Higher Education)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุวิทย์ เมษินทรีย์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา

สำนักยุทธศาสตร์อุดมศึกษาต่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๖๑๐ ๕๔๖๒ (นวลวรรณ)

โทรสาร ๐ ๒๓๕๔ ๕๕๗๐